

KWIECIEŃ

25

SOBOTA

Dziś św. Marka
Jutro M. B. Dobrej Rady

KALENDARZ

SIEMIEŃ	Wschód	Zachód
4-18	13-51	
KSIĘZYC	Wschód	Zachód
4-44	23-59	
OL. ONI. PRZEBIEG		
14-33	6-51	

O przyszły ustrój stolicy

Wojna Warszawy z regionem?

Nowy projekt rządowy w ogniu dyskusji

Zw. Stow. Przyjaciół Wielkiej Warszawy zainicjował w ubiegłym tygodniu cykl odczytów dyskusyjnych na temat przyszłego ustroju stolicy i jej regionu. Prelekcja dyr. Jana Strzeleckiego, oraz dyskusja, która się następnie wywodziła, oświetliła główne tezy projektu, jego zalety i wady.

O JEDNOLITĄ USTAWĘ

Skąd zrodził się projekt zmiany ustroju stolicy? Mówiąc najkrócej — z potrzeby uporządkowania naszej administracji samorządowej. Do r. 1916 Warszawa nie miała samorządu, później — miała samorząd okupacyjny, od r. 1919—1933 — samorząd uregulowany dekretem Naczelnika Państwa, wreszcie od r. 1933 stolica pozostaje pod znakiem tymczasowości. Stworzenie ustawy samorządowej o jednolitym tekście było niezbędne.

Z drugiej strony — Warszawa się rozrasta, rosną też i komplikują się jej potrzeby w czasie i przestrzeni. Stolica wiąże się coraz liczniejszymi i ściślejszymi węzłami z regionem podstołecznym i sprawa właściwego zorganizowania komunikacji, stosunków gospodarczych, mieszkaniowych, zdrowia, bezpieczeństwa publicznego itp. wymaga również gospodarki planowej i jednolitej nie tylko dla samej stolicy ale i dla przyległych obszarów.

Projekt rządowy, który przewiduje utworzenie województwa stołecznego oraz woj. zw. samorządowego tworzy ogólne ramy dla przyszłego, uporządkowanego rozwoju Warszawy. Ogólne ramy... to jest właściwie niezbędne. Szereg ważnych i istotnych spraw ma być uregulowanych dopiero w drodze dekretów. Jakże będą te dekryty? W jaki sposób rozstrzygną np. kwestję dwutorowości, o której tyle w pro-

jekcie się mówi? Projekt nowego ustroju jest właściwie zbiorem mglistych ogólników i dlatego dyskusja nad nim napotyka na duże trudności. Nikt nie wie, jaka będzie treść dekretów, jak będą one „pasowały” do obecnych ram projektu.

ZNIEŚĆ DWUTOROWOŚĆ

Jeden postulat projektu zdaje się nie budzić nieczyli zastrzeżeń: konieczność uniknięcia dwutorowości. Jeżeli jedna władza organizuje w terenie zaspokojenie pewnych potrzeb np. opiekę społeczną nad bezrobotnymi — to druga władza nie powinna robić tego samego, jak to ma miejsce dzisiaj, gdy dwie, trzy różne instytucje rządowe i samorządowe zajmują się tem samem, tworząc owe osławione „przerosty” biurokracji. Woj. zw. samorządowy mógłby — zdaniem prelegenta — przejąć monopol na pewne działania i ta reforma przyczyniłaby się znacznie do usprawnienia administracji. Wywody naogół słuszne — tylko właśnie nie wiadomo, jak w praktyce, w życiu codziennym to zniesienie dwutorowości w administracji samorządowej będzie wyglądało.

DECENTRALIZACJA?

Niejasno przedstawia się również sprawa wciągnięcia obywateli do współadministracji stolicy. Mają być stworzone delegacje obywateli, którym Zarząd Miejski będzie mógł przekazywać pewne swoje czynności wykonawcze (np. kontrola, przygotowywanie uchwał). Stolica ma być podzielona na dzielnice, których obywatele mieliby wpływ na pewne posunięcia Zarządu Miejskiego, reprezentacje dzielnic przedstawiałyby lokalne bolączki do rozpatrzenia. Byłoby to coś w rodzaju obecnych rad dzielnicowych — ale znów wiadomo, kto i w jaki sposób dokona tego podziału na dzielnice, jak ma być zorganizowana owa „decentralizacja” w administrowaniu Warszawie.

WZGLĘDY FINANSOWE

Dyskusja, która wytworzyła się po odczytach Strzeleckiego obracała się głównie dookoła jed-

nego punktu: czy słusznym jest połączenie Warszawy z regionem. Prawda, że stolica związana jest wielu żywotnymi interesami z miejscowościami podstołecznymi — ale zasięg tych interesów sięga właściwie do wielu dalszych miejscowości: regionem Warszawa jest naprawdę cała Polska, Warszawa z obszarem 122 km. i region o obszarze 5.875 km. to są wielkości niewspółmierne, których połączenie może być niebezpieczne — przedewszystkiem ze względów finansowych.

Przedstawiciele samorządu gospodarczego, izby przemysłowo-handlowej wyrażają pogląd, że stolica winna żyć własnym budżetem finansowym. Związki powiatowe, gminy i miasta objęte terenem projektowanego województwa stanowią jednostki o bardzo różnorodnej sile finansowej, oraz o różnym zakresie działalności. Istnieje wszelkie prawdopodobieństwo, że wobec słabych środków finansowych jakimi one rozporządzają — wszelkie niedobory będzie płaciła Warszawa. Tymczasem stolica posiada zbyt wiele potrzeb w granicach miasta, na których zaspokojenie brak pieniędzy.

SPRZECZNE INTERESY

Pozatem zwrócono uwagę na jeszcze jedno niebezpieczeństwo: sprzeczności interesów stolicy i miejscowości podstołecznych. Przypomniano historię lasów warszawskich: gdy właściciel tych lasów chciał je rozparcelować — przedstawiciele miasta sprzeciwili się temu, chcąc zachować lasy, jako rezerwat zieleni ważny dla rozwoju fizycznego młodych pokoleń. Zachowanie lasów warszawskich leżało niewątpliwie w interesie stolicy. Tymczasem władze powiatowe przychyliły się do projektu parcelacji, ponieważ... właściciel tych lasów był winien kasie powiatowej za podatki i nie mógłby bez przeprowadzenia parcelacji ich spłacić.

Takich sprzeczności interesów zdarzyłyby się zapewne wiele i Warszawa byłaby pewnie zmuszona do wojowania z regionem na każdym kroku...

Ulgi kolejowe

Przy wyjazdach świątecznych

do miejscowości podwarszawskich

Od 1 maja obowiązywać będą ulgi kolejowe przy wyjazdach w ciekawych na niedziele i święta z Warszawy na stacje: Brwinów, Celestynów, Choszczówka, Chotomów, Chinów, Falenica, Józefów, Kłębów, Kobyłka, Legionowo, Legionowo — przystanek, Michalin, Miedzeszyn, Międzybórz, Milanów, Miłosna, Mostówka, Otwock, Piaseczno, Pludy, Radość, Rembertów, Rybicko, Skrudą, Stara Wieś, Sulejówkę, Śródbor-

rów, Świder, Urle, Wawer, Wesoła, Wola Grzybowska, Wołomin, Zągorciniec, Zalesie Górne, Zielonka i Zegrze.

Przy wyjazdach do tych miejscowości pasażerowie korzystając z 33 proc. zniżki w jedną i w drugą stronę przy zakupie w Warszawie biletu powrotnego, przyczem powrót winien nastąpić w dniu wyjazdu. Zniżki te obowiązywać będą do 30 września.

Zapisy dzieci

do publicznych szkół powszechnych

W dniach 22, 23 i 24 b. m. Rada szkolna m. st. Warszawy przeprowadziła zapisy do klasy I-ej publicznych szkół powszechnych dzieci ur. w r. 1929 na rok szkolny 1936-37.

27 b. m. odbywać się będą zapisy dzieci do klas starszych od II do VII.

28 b. m. dokonywana będzie rejestracja dzieci nie posiadających metryki urodzenia. Dzieci te będą przyjęte do publicznych szkół powszechnych, o ile rodzice ich przedstawiają w dn. 1 września metryki urodzenia w tej szkole powszechnej, do której będą skierowane.

Śmierć rowerzysty pod autobusem

na pl. Unji Lubelskiej

Wczoraj około godz. 21 autobus linii „F”, idący w kierunku Czerwikowa najechał na Placu Unji Lubelskiej na rowerzystę. Rowerzysta spadł z roweru i został zmiażdżony przez koła. Wezwany lekarz pogotowia stwierdził zgon.

Złotki zabezpieczono na miejscu do czasu przybycia komisji sądowo — śledczej.

Tragicznie zmarł jest około 30-letnim mężczyzną przyzwyczajonym do jazdy na rowerze. Nazwiska jego nie udało nam się ustalić.

1 szczur na 1 obywatela

Obliczenia Służby Zdrowia

W związku z proklamowaną na terenie wszystkich większych miast akcją masowego tępienia szczurów, przeprowadzono ciekawe obliczenia dotyczące ilości tych szkodników. Według przewidywań Służby Zdro-

wia ilość szczurów w Polsce wynosiła około 30.000.000.

Szkodniki te wskutek niszczenia artykułów żywnościowych i towarów wyrządzają rokrocznie straty sięgające sum milionowych.

RADJO

SOBOTA, dnia 25. 4. 1936 r.

6.30 „Kiedy ranne...” 6.34 Gimnastyka. 6.50 Pieśni rycerstwa polskiego (pl.) W przerwie o godz. 7.20 Dziennik por. 7.30 Program na dzisiaj. 8.00 Aud. dla szkół.

11.57 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.03 Dzienn. połudn. 12.15 „Dzień Lasu” — pogad. wygl. Wł. Grzegorzewski. 12.25 Konc. Kwintetu Salon. W. B. B. (z Krakowa): 13.10 Chwilka gospodarstwa domowego.

14.30 „O Jasku, co się z Rokitą założył” — słuchowisko M. Kownackiej, dla dzieci, (z okazji „Dnia Lasu”) 15.00 F. Nowowiejski: Uwertura „Swaty polskie” w wyk. Ork. Detaj 1-go p. Legionów, (transm. z pl. Łukiskiego w Winię). 15.15 „Nasz handel morski” 15.20 Przegląd giełd. 15.30 Muzyka lekka w wyk. Małej Ork. P. R. 16.30 „Anegdota o speakerach” w oprac. J. Opińskiego i Zb. Świętochowskiego. 16.45 Koncert Reprezentacyjny kołgłówni Katowickiej (z Katowic). Wiece pieśni ludowych śląskich. — wyk. chór mieszany Stow. Kolejarzy śląskich. M. Sobolewski: Melodia, Mazurek, wyk. J. Cetner — skrzypce, K. Szafranek — fortepian. St. Niewiadomski: Janek, J. Gall: Serenada odp. Fr. Morni, — akomp. K. Szafranek, Ign. Paderewski: Barkarola, Valse Caprice, — wyk. na fort. Al. Brachocki, Z. Noskowski: Dwie zwrotki, Ign. Friedman: Prośba się w polu miasz, Wł. Zeleński: Wierzbą — odp. H. Hrabianowa — akomp. K. Szafranek T. Kulczycki: Fragmenty z Małej Serenady na kwartet instrumentów dętych (flet, obój, klarnet, fagot).

Pieśni ludowe śląskie, odp. chór męski Pracowników Miasta Katowic pod kier. L. Janickiego. 17.45 „Wrzenia słuchacza radia” — wygl. prof. dr. J. Tokarski (ze Lwowa). 17.55 „Liga radiofonizacji kraju staje do pracy”. 18.00 „Przegląd wydawnictw” — prof. H. Mościcki. 18.10 „Życie kult. i art. stolicy” 18.15 Konc. rekl. 18.35 Progr. na jutro. 18.40 Wiad. sport. 18.50 Pogad. aktualna. 18.59 „Myśli o radju”. 19.00 „Kwiat paproci” — operetka w 3-aktach St. Malinowskiego. Tekst J. Wójcickiego i T. Frenkla. Wyk. Ork. P. R. i chór pod dyr. Zdz. Górzyńskiego oraz soliści: A. Szlemńska, W. Rusiewiczówna, K. Dybowski, M. Janowski, J. Popławski i inni. Reżyseria J. Warneckiego. 20.50 Dziennik wieczorny. 21.00 Aud. dla Polaków zagranicą: „Polskie Radio na obczyźnie”. 21.20 Wywiad.

21.30 „WESOLA SYRENA” „DWUDZIESTOPIĘCIOLECIE POLSKIEGO RADIA” — JUBILEUSZ IMAGINACYJNY. NAPISAŁ M. HEMAR. 22.05 Muzyka taneczna w wykonaniu orkiestry.

KINA

ACRON: „Zaledwie wczoraj”. „Teatament Dra Mahuse”.
AMOR: „Piekło” i „Charlie Chaplin”.

ANTINEA: „Na dnie oceanu”, „Niebezpieczna piękność”.
APOLLO: „Straszny Dwór”.
ADRIA: „Koenigsmark”.
AS: „Mała Mateczka”, „Wielkie Wydarzenie”.
ATLANTIC: „Kapitan Blood”.
BAŁTYK: „Róża”.

Niefortunny „wysęp”

w teatrze Narodowym

Od kilku tygodni grana jest w Teatrze Narodowym z dużym powodzeniem komedia Adama Grzymały - Siedleckiego p. t.: „Spadkobierca”, w której Mieczysława Cwiklińska śpiewa 30-lecie swej pracy aktorskiej, a główne role grają: Węgrzyn, Zelwerowicz, Zełiska i Wydzinski.

Przed kilku dniami aktor, grający jedną z ważniejszych ról w sztuce, przyszedł do teatru mo-

wyk Małej Orkiestry P. R. W przerwie o godz. 22.30 — „Co mówią najstarsi radiosłuchacze” i 23.00 Wiad. meteor. dla żeglugi powietrznej.

BIS: „Cyryl Cyryna”, „Express No. 6”.
COLOSSEUM (duże): „Złote Jezioro”, rewja.
COLOSSEUM (małe): „Rapsodia Bałtyku”.
CAPITOL: „Bohaterowie Sybiru”.
CASINO: „Dzisiejsze czasy”.
CORSO: „Dyktator” i rewja.
CZARY: „Kocham wszystkie kobiety”.

ELITE: „Oskarżam Cię Matko” La Maternelle i dodatki.
ERA: „Burak z Nad Wołgi”, „Urwis z Wiednia”.
EUROPA: „Top - Hat”, „Panowie w cylindrach”.
FAMA: „Oskarżam Cię matko”.
FILHARMONJA: „Nie zapomnij o mnie”.
FLORIDA: „Wyprawy krzyżowe” i „Orkiestra miliarderek”.
FORUM: „Człowiek Wilk” i „Wielkie wydarzenie”.

HELIOS: „Manewry Miłosne”.
HALLYWOOD: „Król Broadwayu” i rewja.
ITALIA: „Należę do Ciebie”.
KOMETA: „Żona w Złotej Klatce”, rewja.
KINO VARIETE (Gmach Cyryl): „Panienka z poste restante” i rewja.
LOS: „Legion nieustraszonej”.
MAJESTIC: „Wesołe Szaleństwo”.
MARS: „Manewry Miłosne”.
METEOR: „Kwiaty z Prateru” i „Skandale Milionerów”.
MASKA: „Imperatorowa”, „Flip i Flap”.

MEWA: „Piekło i Fraskita”.
MIĘJSKI: „Złotowłosy Brzdąc”, „W Krainie miłości”.
MUCHA: „Dla ciebie śpiewam”, „Czarna Magia”.
MINERWA: „Córka Dżungli”, „Kwiaty z Prateru”.
NOWA TOMBOLA: „Tygrys Pacyfiku”, „Cesarzowa i Ja”.
OKO PRASKIE: „Oskarżam Cię Matko” i dod.

PAN: „Pan Twardowski”.
PETIT TRIANON: „Dom Nr. 56” i „Zaproszenie do walca”.
PAR. ŚW. ANDR.: „Młody Las” i dodatki.
PRAGA: „Jego wielka miłość”.
RAJ: „Chłopcy z Placu Broni”, rewja.
POPULARNY: „Wacusi” i rewja.
RENA: „Rapsodia Bałtyku” i dod.
RIALTO: „Czarny Anioł”.
ROMA: „Metropolitan”.
ROXY: „Dodek na froncie”.
SOKÓŁ: „Mazur”.
STYLOWY: „Bounty”.
ŚWIATOWID: „Pokusa”.
ŚWIAT: „Nasze Słoneczko”, „Młode Orły”.

SFINKS: „Ostatnie dni Pompei” i rewja.
TON: „Dodek na froncie”.
UCIECHA: „Peter Ibbetson”.
UNJA: „Bosambo”, rewja.

Ogłoszenia drobne

MEBLE 100 ZŁ. miesięcznie, sypialnia, stół, gabinet skromniejszy 50. Nowy świat 30, róg Piaseckiego.

Długotrwały załag

w hucie szklanej w Wyszowie

Przed kilku tygodniami w hucie szklanej „Wyszków” w Wyszowie zwolniono 100 robotników; ogólnej liczby 430. Pozostali robotnicy w celach demonstracyjnych zaczęli urządzać godzinne strajki włoskie, zadając przyjęcia spowodem zwolnionych. W związku z tem zarząd huty wywołał pracę wszystkim robotnikom i przed upływem ustawowego czasu wypowiedzenia, zagasił piece na skutek trzygodzinnego przerwu w pracy i groźby okupacji fabryki.

Podjęto dwustronne pertraktacje w inspekcji pracy w sprawie ponownego uruchomienia huty.

PIERŚCIEŃ WIELKIEJ DAMY

Wystawiona w Reducie komedia najoryginalniejszego z poetów polskich, Norwida, jakby na potwierdzenie znanego prawa, że wielcy dopiero po śmierci bywają uznani — zdobywa nieustannie rosnące powodzenie u ludzi, spragnionych wielkich myśli i głębokich uczuć. Fascynująca akcja, fantastyczna treść i dodana do tego wspaniała oprawa sceniczna, tworzą z przedstawienia ewenement artystyczny. Wyreżyserował sztukę i gra w niej Juliusz Osterwa, na czele znakomitego zespołu.

Jedyna wycieczka do ŁODZI

NA PÓŁFINAŁY I FINAŁY OGÓLNOPOLSKICH MISTRZOSTW

BOKSERSKICH Wyjazd w niedzielę 26 b. m. o godz. 6-ej rano. Powrót w niedzielę w nocy.
Cena Zł. 20.50 obejmuje przejazd koleją tam i spowrotem utrzymanie, bilety wstępu na cba zawody bokserskie.
Zapisy przyjmują tylko:
P. B. P. „UNION LLOYD” Chmielna 44. Telefon 622-24

Tranzakcja w dziedzinie ubezpieczeń

Informacje dotyczące sprzedaży poważnego pakietu akcji Towarzystw Ubezpieczeniowych, jakie ostatnio ukazały się w prasie, potwierdzają się. Pakiet akcji Towarzystw Ubezpieczeń „Patrii”, „Portu” i „Warszawskiego”, przeszedł na własność konsorcjum złożonego z Towarzystw Ubez-

pieczeń: „Atlantica” w Göteborgu, „Basler Feuer-Versicherung Gesellschaft” w Bazylei i „Les Reassurances” w Paryżu.

W związku z powyższymi informacjami dowiadujemy się, że w kierownictwie, jak również i w strukturze wymienionych Towarzystw żadne zmiany nie są przewidziane. (K)

Pogrzeb powstańca

ś. p. F. Stankiewicza

Wczoraj odbył się pogrzeb ś. p. Franciszka Stankiewicza, uczestnika powstania styczniowego — długoletniego prezesa naczelnej organizacji weterańskiej stow. wzajemnej pomocy uczestników powstania 1863 r.